Malmö Sammansvärjningen 1658-59

Corfitz Ulfeldt, född 10 juli 1606 på Hagenskov i Assens, död 20 februari 1664 i närheten av Basel i Schweiz, var en dansk statsman och dömd landsförrädare. Han var son till rikskanslern Jakob Ulfeldt och dennes hustru Birgitte Brockenhuus, och sonson till riksrådet Jakob Ulfeldt.
Corfitz Ulfeldt sändes 1621 med sin yngre bror Flemming för vidare utbildning utomlands och uppehöll sig bland annat i Paris och Padua till 1629. Han blev 1630 kammarjunkare hos Kristian IV samt trolovad, men först 1636 gift, med dennes vackra, högt begåvade älsklingsdotter Leonora Christina. Hon visade sin make varm tillgivenhet och följde honom troget under livets alla skiften.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

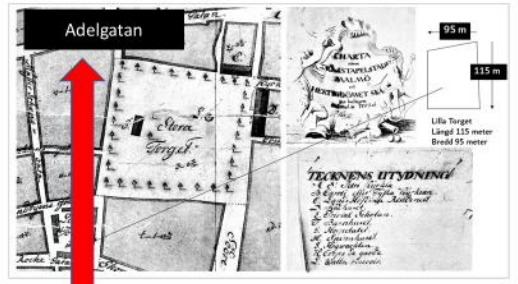

Mikkel Skovs spionresa

Mikkel Skov rörde sig i området kring murarna i höjd med Adelgatan och Österagatan. Under sju timmar lyckades han förklädd till bonde rita två kartor och göra anteckningar på dessa. Dessa fördes sedan över till Danmark för planerna på en invasion mot Sverige och Malmö.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

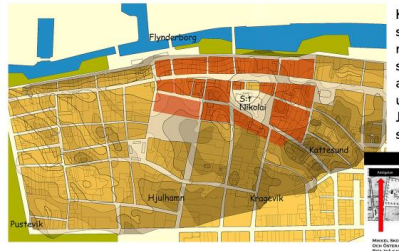

Karta över det medeltida stadsområdet. Rött markerar 1200-talets stadsområde. Kurvorna anger nivån på den ursprungliga sandreveln. Ju mörkare område desto sankare mark.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59 men danskarna kom inte över

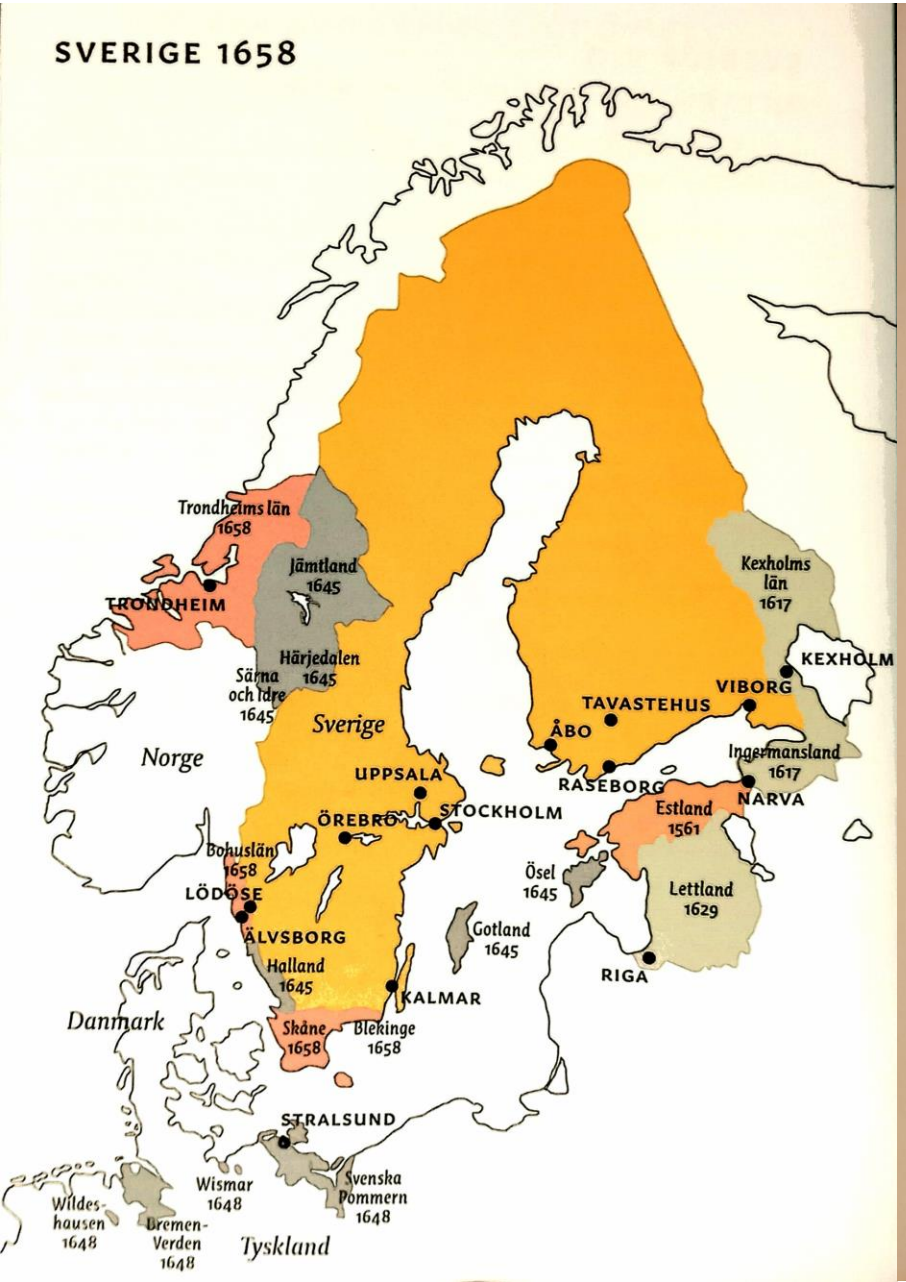

Dragonkapten Mikkel Skov kom till Limhamn den 23 nov för ett spionuppdrag att kartlägga svaga punkter Malmös försvar

Bunkefloprästgård blev en samlingspunkt för de inblandade i Malmökuppen, Adress Vintrievägen 5

Men danskarna kom aldrig över

Malmö Sammansvärjningen 1658-59 men danskarna kom aldrig över som planerat

Bartolomeus Mikkelsen var företrädare för Kalkugnen i Limhamn, och från 1630 hade han närmast monopol på stenbrytning och kalkframställning i området. Han bodde i Limhamn på sin gård intill den s k Dragörkajen. BM hade bott i Köpenhamn fram till 1656, men förvärvade 1656 gården i Limhamn och flyttade även till gården. Kalkbruk ingick i köpet och tydligen blev det även tidigare ägarens änka som blev hans hustru. BM värvades som spion för Danmark. Han blev en tydlig länk för information till den danske Kungen Fredrik III. Fredrik III hade även en medhjälpare i livvakten Ludervich Stats.
LS b började träna en skara som var tänkt att bereda vägen för danska trupper senare. Storbönder och Adelsmän i och kring Malmö var danskvänliga och så nu chansen till att Malmö skulle bli danskt igen. Köpmannen Johan Brun var ett exempel på sympatisör, och Ove Thott bidrog med information om svagheter i försvarsmuren kring Malmö. Vidare skickades den danske Kungens Generaladjutant Mikkel Skov på en spionresa till Malmö för att rita kartor med mera. Han landade i Limhamn och tog sig Till bl a Adelgatan och hans kartor kom sedan över till Danskarna. MS var utklädd till bonde och rörde sig utanför stadsmurarna ungefär vid Östergatan och Adelgatan. Informationen togs till Mikkelsens gård I Limhamn. Avgörande blev att man berättade för mycket för Mikkelsens släkting en student vid namn Johan Stenman. Fyra månader senare (från 23/ nov 1658) avslöjade Stenman planerna för svenskarna. Listan med namngivna skyldiga blev 48 och 17 hade man fängslat. Även Ulfeldt fängslades och fick en dom för majestätsbrott. Tre ledare skulle halshuggas på Malmös Stortorg. Stallmästar Pedersen och Kyrkoherde Allesen (Prästgårdens präst ute i Bunkeflo) och Mikkelsen de fick alla dödsstraffen. Allesen lyckades bli benådad. Han köptes fri efter ett år och fick ny tjänst i Slagelse Danmark. Dog 1678.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

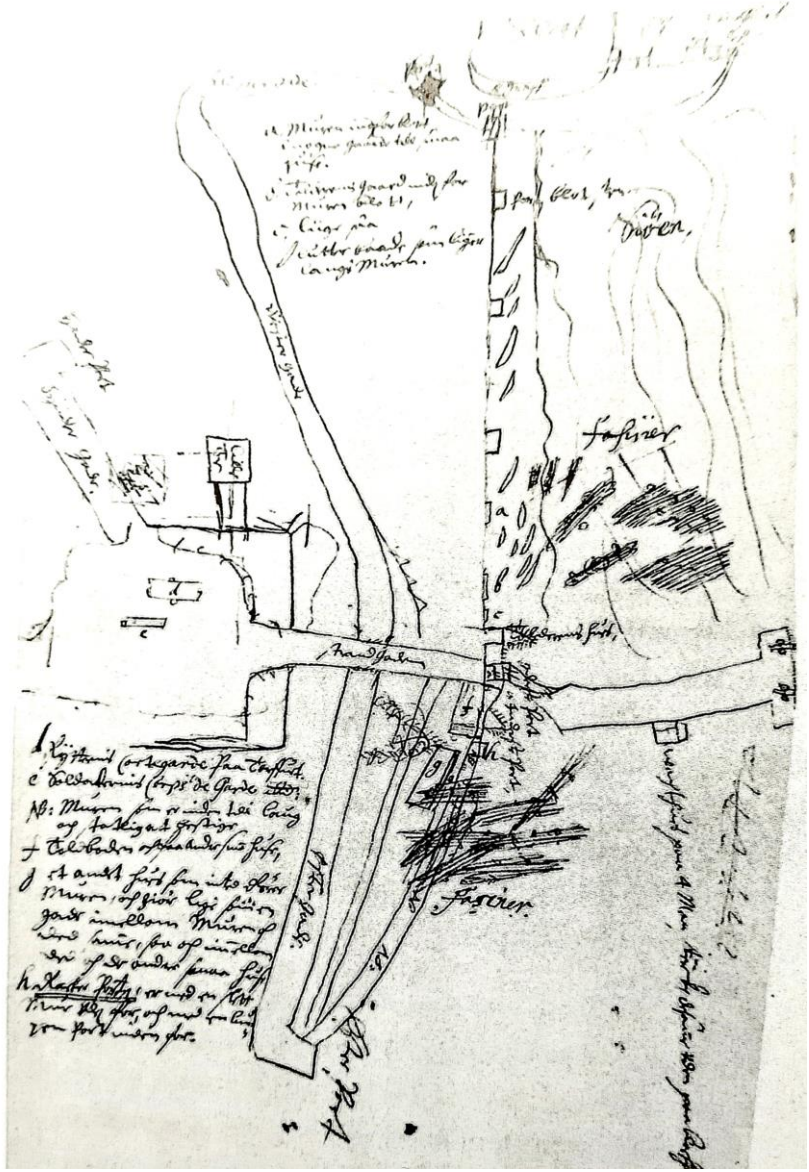

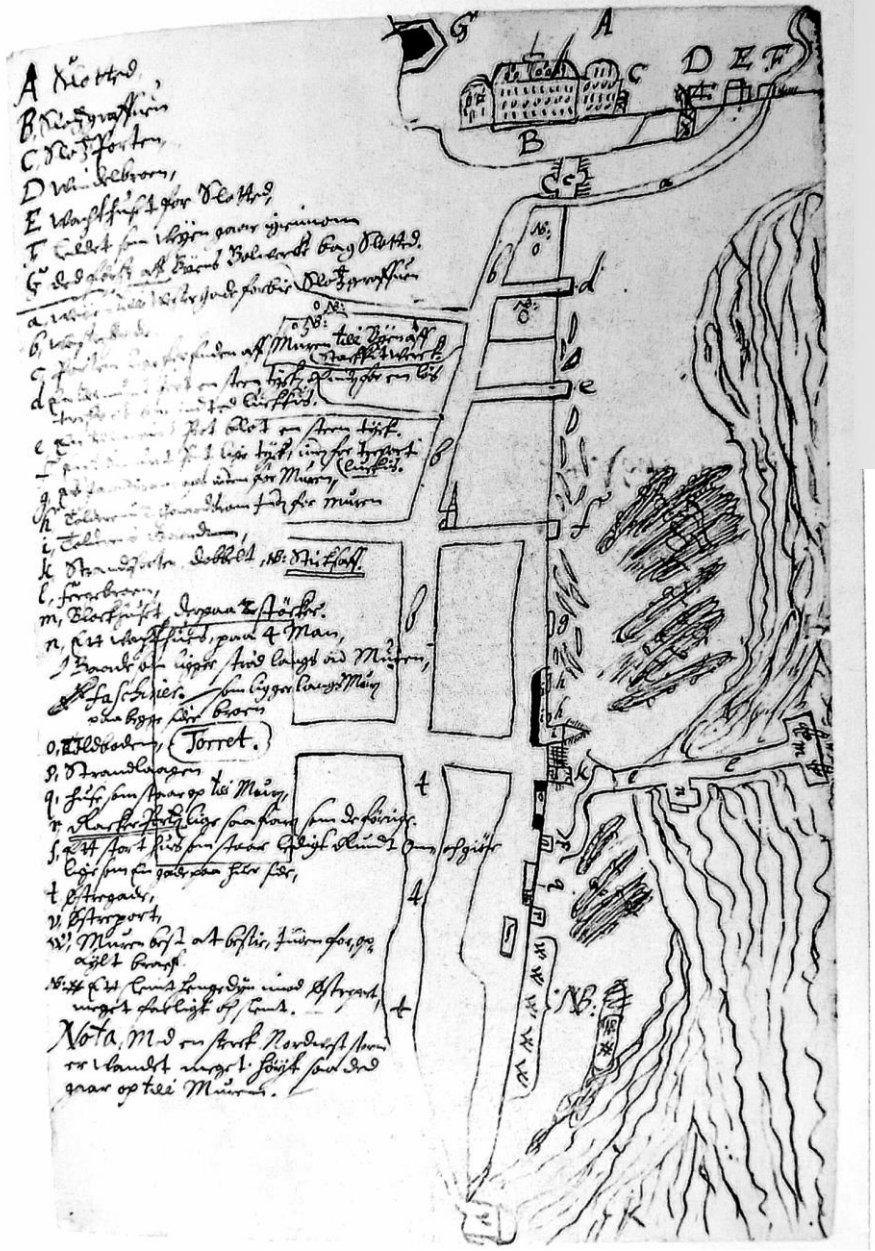

Dragonkapten Mikkel Skov kom till Limhamn den 23 nov för ett spionuppdrag att kartlägga svaga punkter Malmös försvar

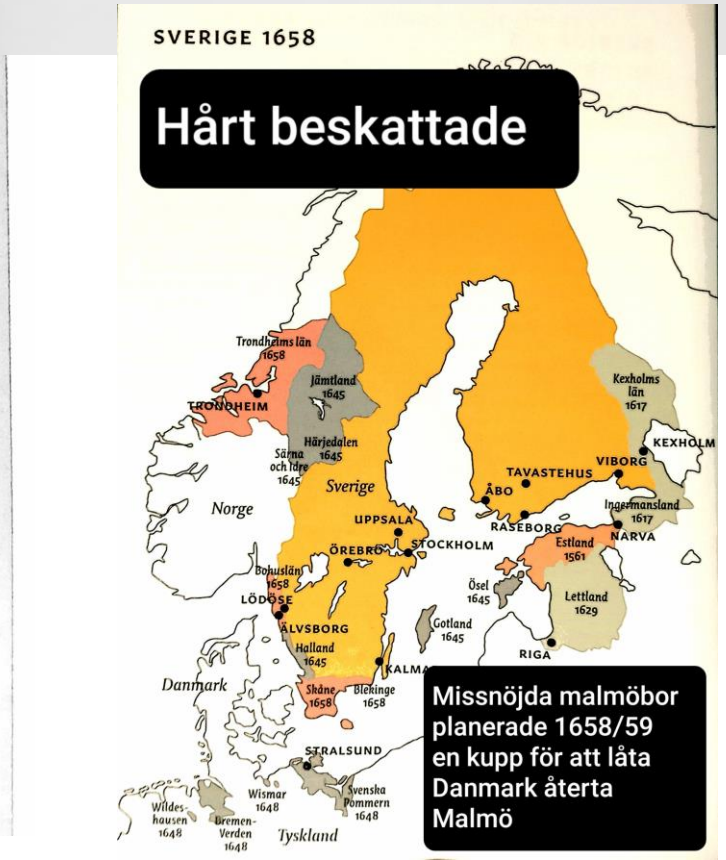

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

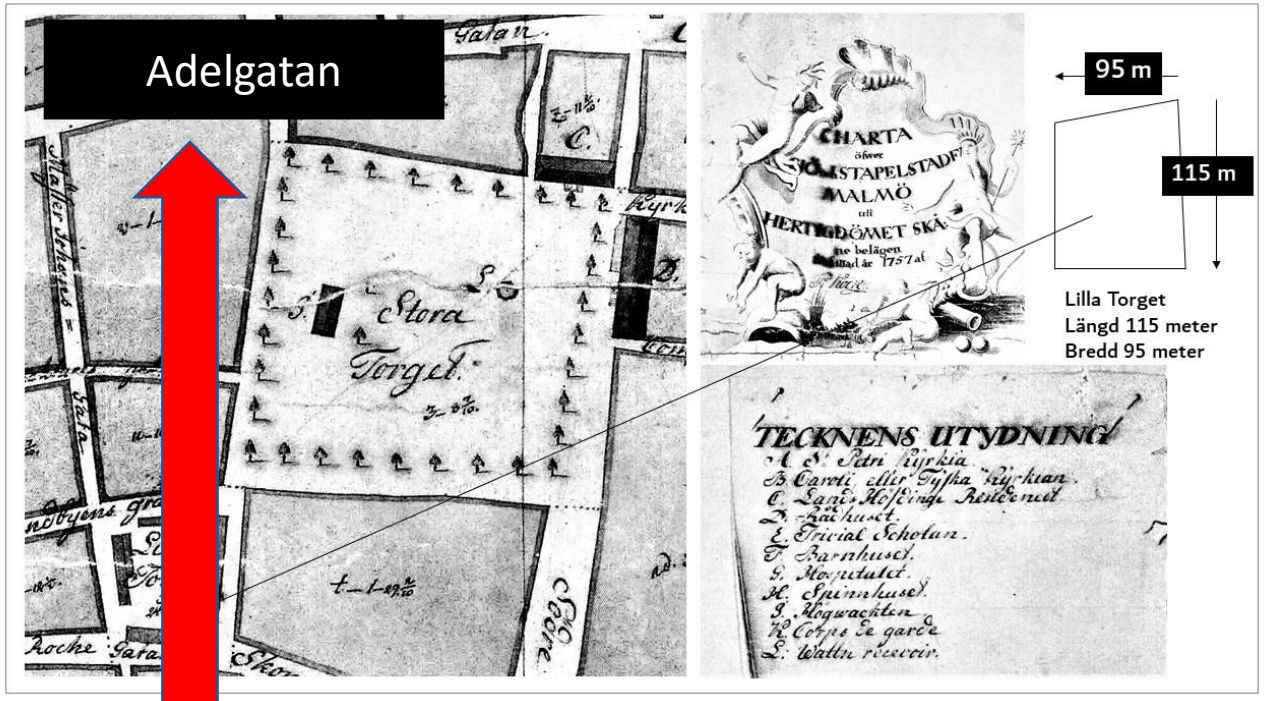

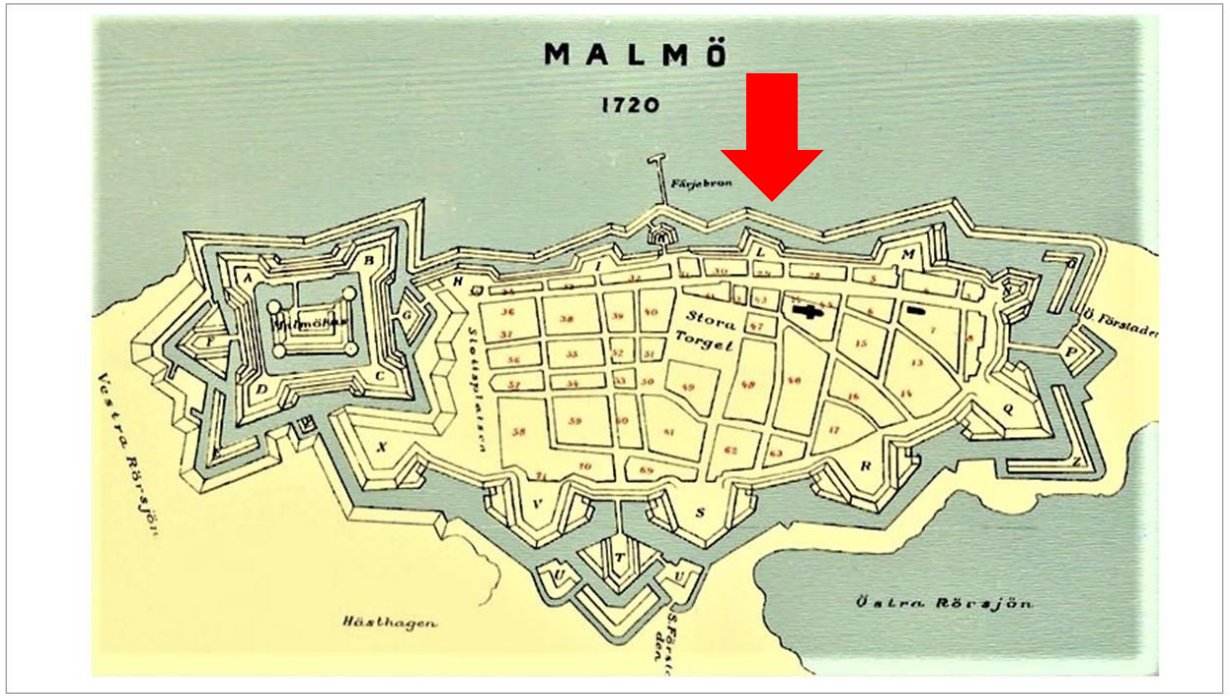

Mikkel Skovs spionresa

Mikkel Skov rörde sig i området kring murarna i höjd med Adelgatan och Österagatan. Under sju timmar lyckades han förklädd till bonde rita två kartor och göra anteckningar på dessa. Dessa fördes sedan över till Danmark för planerna på en invasion mot Sverige och Malmö.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

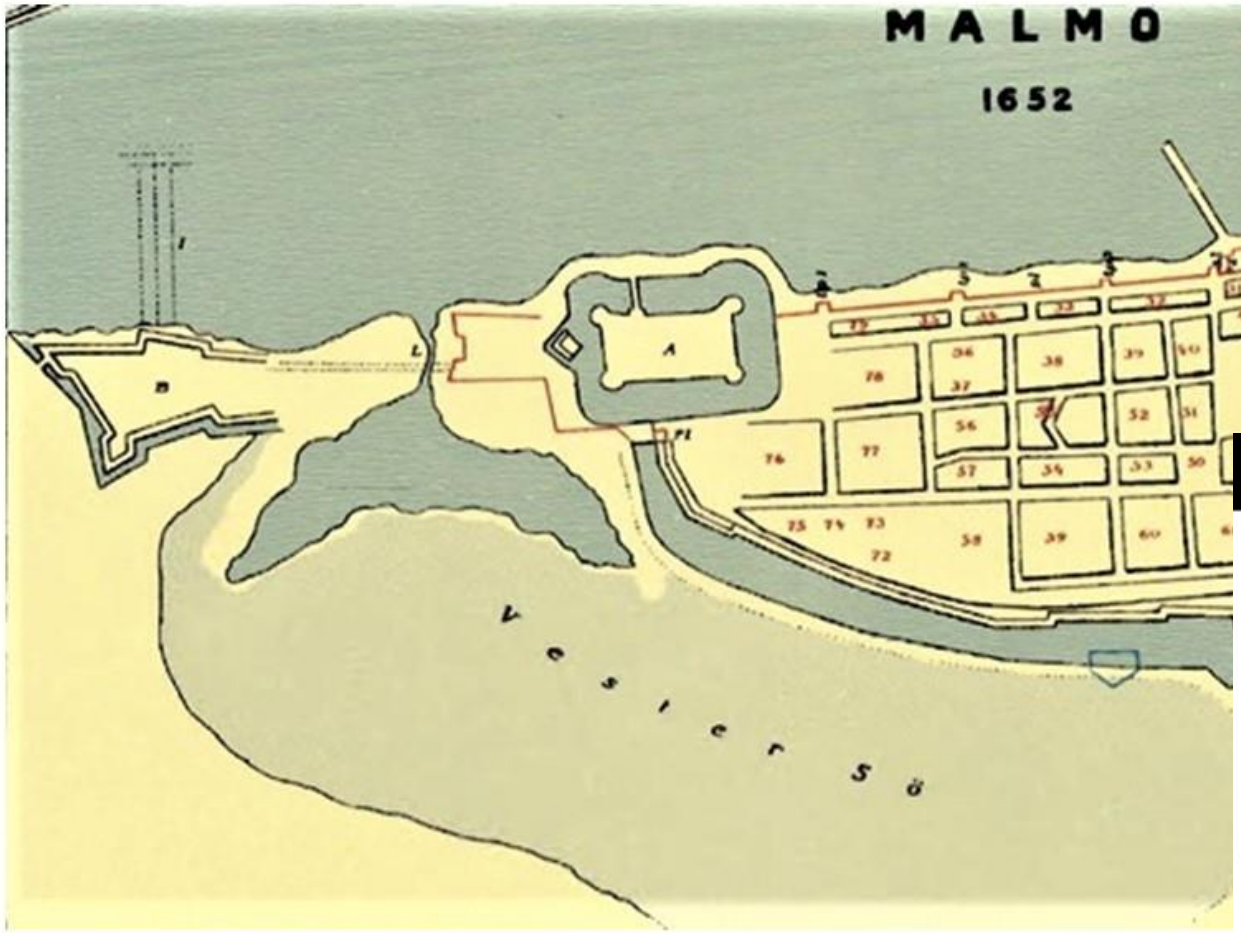

MALMÖ 1652

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

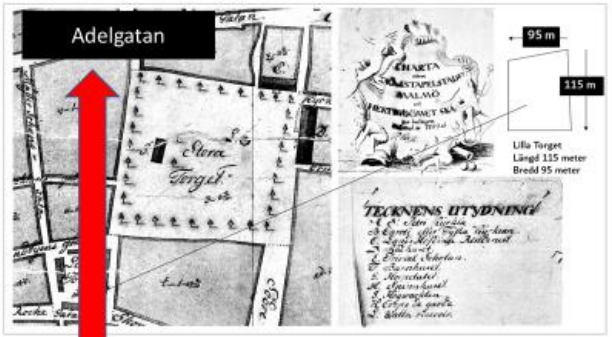

Mikkel Skovs spionresa

Mikkel Skov rörde sig i området kring murarna i höjd med Adelgatan och Österagatan. Under sju timmar lyckades han förklädd till bonde rita två kartor och göra anteckningar på dessa. Dessa fördes sedan över till Danmark för planerna på en invasion mot Sverige och Malmö.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

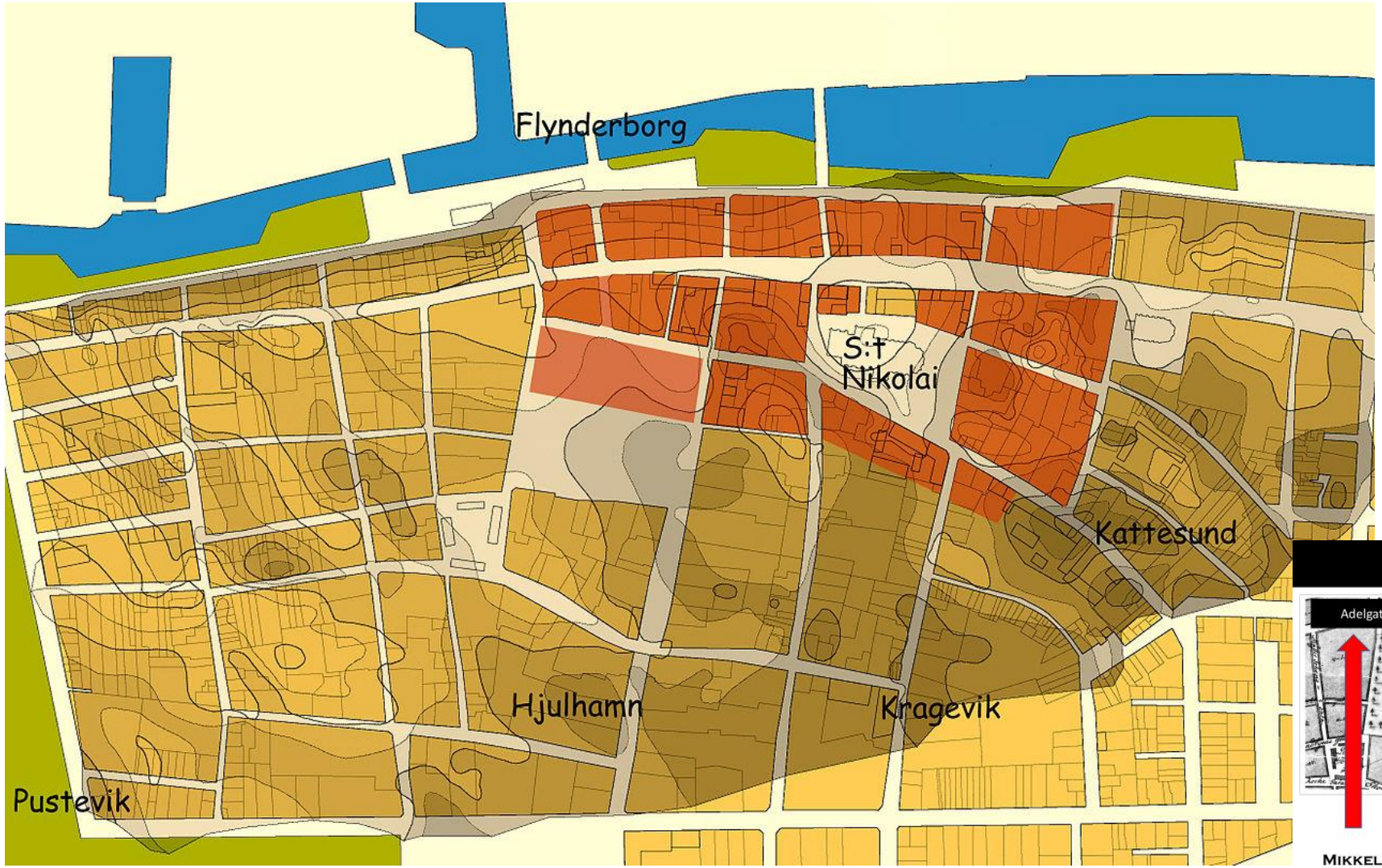

Karta över det medeltida stadsområdet. Rött markerar 1200-talets stadsområde. Kurvorna anger nivån på den ursprungliga sandreveln. Ju mörkare område desto sankare mark.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

Hans Mikkelsen, död 20 december 1532, var från 1508 borgmästare i Malmö, rådgivare och närmaste man till den danska kungen Kristian II. Han stödde också Kristian II i dennes kamp mot adeln och var därvid pådrivande i att kung Kristian skulle förklara svenskarna krig. Han lär annars privat ha varit kritisk mot Kristians handlingar vid Stockholms blodbad.

Åren 1517 - 1519 uppfördes den sista delen av strandmuren. Borgmästare Hans Mikkelsen lät på 1510-talet gräva de första vallgravarna in mot land och då kastades också de första försvarsvallarna upp. I politiskt och religiöst hänseende kom Malmö att under denna tid spela en betydelsefull roll, eftersom staden gynnades av Kristian II. Kristians inflytelserikaste rådgivare var Malmös borgmästare Hans Mikkelsen.

Malmösammansvärjningen var ett kuppförsök 1658-59 när missnöjet växte hos Malmöborna. De tvingades hysa och föda svenska soldater, de fick höga tullar och skatter. De var ju så klart lika danska i skälen som 1657. Spioncentral blev Prästgården i Bunkeflo där prästen var danskvänlig. Här smiddes planer med mera. I en gård vid Kalkugnarna i Limhamn fanns en kista med besvärande bevis.

Corfitz Ulfeldt, född 10 juli 1606 på Hagenskov i Assens, död 20 februari 1664 i närheten av Basel i Schweiz, var en dansk statsman och dömd landsförrädare. Han var son till rikskanslern Jakob Ulfeldt och dennes hustru Birgitte Brockenhuus, och sonson till riksrådet Jakob Ulfeldt.
Corfitz Ulfeldt sändes 1621 med sin yngre bror Flemming för vidare utbildning utomlands och uppehöll sig bland annat i Paris och Padua till 1629. Han blev 1630 kammarjunkare hos Kristian IV samt trolovad, men först 1636 gift, med dennes vackra, högt begåvade älsklingsdotter Leonora Christina. Hon visade sin make varm tillgivenhet och följde honom troget under livets alla skiften.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

År 1655 flyttade Ulfeldt till Pommern, där han fått slottet Beuth i pant för ett lån till drottning Kristina. Då danska kriget bröt ut 1657, trädde han i Karl Gustafs tjänst som geheimeråd och åtföljde honom på krigståget mot Danmark samt bidrog av alla krafter till erövringen. I augusti utfärdade han ett upprop till jylländska adeln att avfalla från Fredrik III (han sade bland annat att det kunde vara danskarna likgiltigt, om deras konung hette Karl eller Fredrik). Han övertalade kommendanten i Nakskov att uppge staden utan strid och rådde Karl Gustaf att marschera rakt på Köpenhamn, i hopp om att se danske konungen störtad och sig själv insatt som ståthållare. Då detta inte lyckades, försökte han göra freden så dyr som möjligt för Danmark och genomdrev för egen räkning återställandet av alla gods och förläningar samt full ersättning för liden skada och frihet att slå sig ner i Danmark, var han ville. Men han flyttade i stället till Malmö och fick i belöning Sölvesborgs grevskap (1658, vilket frändömdes honom 1660) jämte flera gods i Skåne och var utsedd till generalguvernör i Pommern. Han dolde inte sin ovilja över svenska regeringens handlanden i Skåne, och då han dessutom ogillade det nya kriget mot Danmark, blev han misstänkt för att ha deltagit i det danska partiets sammansvärjning i Malmö.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

Från maj 1659 hölls han under bevakning i sitt eget hus. En undersökning inleddes mot honom, vid vilken hans hustru Leonora Christina måste föra hans talan, då ett slaganfall hade berövat honom talförmågan. I fredstraktaten 1660 ingick inte någon särskild bestämmelse om Ulfeldt, och han blev inte heller delaktig av den allmänna amnestin. Sveriges riksråd hade emellertid beslutat att han skulle släppas fri; men innan han fick veta det, flydde han den 16 juli 1660 förklädd från Malmö, skrämd av ett falskt rykte, att han skulle föras fången till Finland, och begav sig i brådskan till Köpenhamn i stället för till Lübeck, som han hade avtalat med sin hustru. Då hon en vecka därefter i hemlighet kom till Köpenhamn, blev båda arresterade och förda till Hammershus på Bornholm, där de hölls fångna i ett och ett halvt år, de sista månaderna ganska strängt på grund av ett rymningsförsök. Ulfeldt och hans hustru återfick friheten först sedan han i en ödmjuk böneskrift (deprecation) erkänt sitt brott, lovat fullkomlig undergivenhet och anropat konungens nåd, vilken han dessutom måste köpa genom att avstå omkring hälften av allt han ägde. Ulfeldt var trots detta den rikaste bland Danmarks ädlingar.

Malmö Sammansvärjningen 1658-59

Nutiden bedömer Ulfeldt helt annorlunda än hans samtid. Medan man under senare sekler sett hans beteende 1658 som ett förräderi, bedömde samtiden honom med större mildhet. Som adelsman ansågs han nämligen ha rätt att välja den kung som på bästa sätt värnade hans rätt. Samtiden ansåg däremot hans agerande 1662 som ett otvetydigt förräderi mot den konung han hade svurit trohet, medan senare generationer mer sett det som ett utslag av hämndkänsla för den behandling han fick 1660–62. Ungefär samtidigt med domen över Ulfeldt, kom hans hustru Leonora Christina, som i maj rest till England för att utkräva ett lån hos konung Karl II, genom ett lumpet förräderi, i danska regeringens händer. Den 8 augusti 1663 sattes hon i Blåtårn på Köpenhamns slott. Hon förnekade bestämt att hon varit invigd i mannens vilda planer; inget försök gjordes heller att bevisa att så var fallet. Utan rannsakning och dom sattes hon i ett strängt, för hennes börd ovärdigt, fängelse. Föremål för drottning Sofia Amalias oförsonliga hat, återvann hon friheten först efter hennes död och efter 22 års fängelse. Hon fick Maribo kloster anvisat som bostad och dog 16 mars 1698. Bland hennes efterlämnade skrifter intar Jammers Minde en framstående plats i samtidens danska litteratur. Skriften är ställd till hennes barn och beskriver hennes lidanden under fångenskapen.